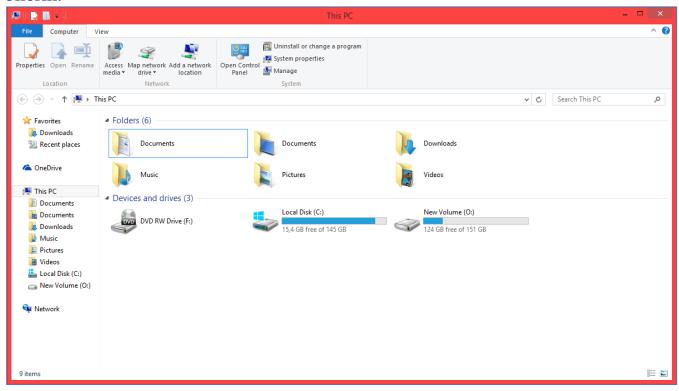
Mündəricat

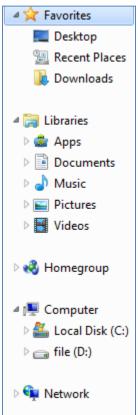
My Compuer	2
Recycle Bin(Çöp Qutusu)	5
Qovluq Yaratmaq	5
Ekrana şəkil yerləşfirmək və ya dəyişmək	7
Wifi-ə qoşulmaq	9
Başlanğıc Ekran (Start Screen)	11
Kompüterdə Axtarış (Search)	12
Kompüterin Ekran Dilini Dəyişmək	13
SHUT DOWN, SLEEP, RESTART, SİNG OUT	18
Kompüterə şifrə qoymaq	20
Şifrəni Dəyişmək	24
Ekranın ölçüsünü dəyişmək	26
Control Panel (İdarə Paneli)	28
Proqram yükləmək və silmək (Microsoft Office Yükləmək)	50
Windows Mağazası (Store)	55

My Computer haqqında ümumi anlayış

My Computer- daxilində kompüterimizə daxil olmuş diskləri, usb ilə qoşulmuş avadanlıqları (mobil telefon, flashkart, xarici yaddaşvə.s), computer daxilindəki "C" və "D" (disklər başqa hərflədə işarə oluna bilər) disklərini, pəncərənin sol tərəfində isə Documen ts, Videos, Pictures və.s qovluqlarını görə bilərik.

"My Computer" pəncərəsinin ümumi görünüşü

Pəncərənin sol tərəfindəki bu hissə haqqında danışaq.

"Favorites" bu hissə ilə biz istədiyimiz qovluğun, faylın, programiın və.s "Shortcurt"-nı yarada bilərik. Shortcut qisa yol mənasını verir. Yəni hər hansı bir qovluğu gün ərzində tez-tez işlədiriksə qovluğun "Shortcut"-nı bura əlavə edirik və öz Fovaritimizi yaradırıq. Hər hansı bir qovluğun və.s "Shortcut"-nı yaratmaq üçün qovluğun üzərində mausun sağ düyməsini tıklayıb açılan pəncərəcikdə "Create Shortcut" tıklamaq lazımdır.

"Recent Places" son daxil olduğumuz yerləri buradan görə bilərik. Yəni məsələn bir fayl yaradırıq və faylı hansı qovluqda yaratdığımızı unutmuşuqsa, "Recent Places"-ə tıklayıb son dəfə hansı qovluğa daxil olduğumuzu görə bilərik.

"Downloads" internetlə yüklədiyimiz hər hansı bir proqram, şəkil, video və.s hər biri buraya düşür.

"<u>Destkop</u>" kompüterimizin ekranında nə varsa buraya daxil olaraq hər birini rahatlıqla görə bilərik.

"Libraries" burada kompüterin daxilində olan ilkin şəkillər, videolar olur. Yəni istəsəniz öz şəkillərinizi burada olan Pictures qovluğuna, öz videolarınızı Videos qovluğuna və.s yerləşdirə bilərsiniz.Ama adətən hər kəs ayrı qovluqlar yaradıb şəkilləri videoları orada saxlayırlar.

"Network" bu hissədə isə kompüterin qoşulduğu şəbəkəni görə bilərsiniz.

İndi isə "C" diski haqqında danışaq. Kompüterimizdə olan əməliyyat sistemi (məs: Windows 7, Windows 8 və.s), yüklədiyimiz hər hansı bir proqram, oyun buraya yüklənir. Əgər komputerimizdə 2 istifadəçi varsa məsələn; admin və qonaq adlı istifadəçi onların sahib olduqları qovluqların hər biri "C" diskinin içərisində olur. Kompüterimizi format edərkən "C" diski içərisindəki bütün şəkilləri, videoları, faylları və.s hər birini "D" diskinə yükləmək lazımdır yoxsa hər biri silinəcək.

"D" diski adətən D- hərfi ilə işarə olunur ama başqa hərflədə işarələmək olar. Bizə lazım olan hər bir şəkil, video faylları burada saxlamağımız daha güvənlidir.Çünki kompüterimizi format edərkən "D" diskini silməyə ehtiyyac olmur (ama istəsək silədə bilərik).

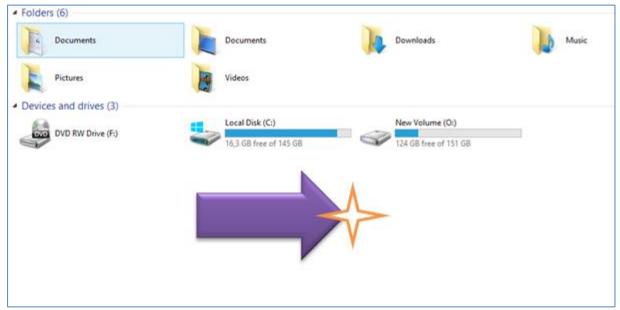

Burada kompüterimizə daxil olmuş

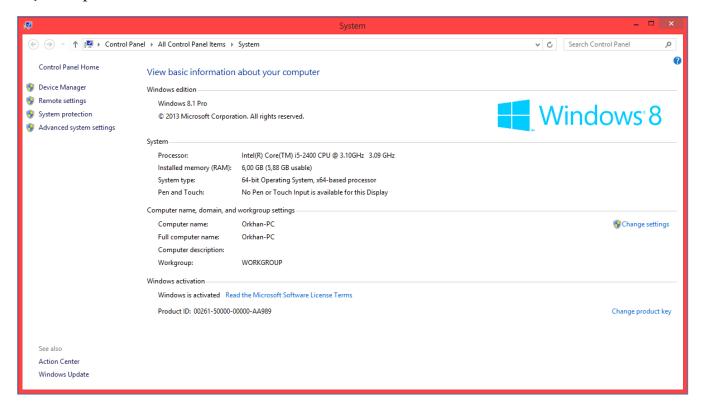
diski, flaşkartı, mobil telefonu görə bilərik.

Windows 8.1

Local Disk (D:)

Buradaki boşluğa mausun sağ düyməsinə tıklayıb açılan pəncərəcikdə "**PROPERTİES**"-e tıklasaq kompüterimiz haqqında məlumat verən pəncərə açılacaqdır.

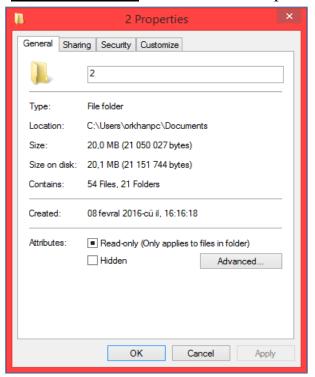
Recycle Bin-Çöp qutusu haqqında ümumi məlumat

Kompüterimizdən sildiyimiz şəkil, fayl, video, qovluq (program və oyunlardan başqa) hər biri buraya düşür. Çöp qutusunu mütəmadi təmizləmək lazımdırki kompüterin yaddaşı lazımsız yerə tutmasın. Əgər biz usb vasitəsilə mobil telefonumuzuvə ya flaşkartımızı kompüterə qoşmuşuqsa hər hansınınsa içərisindən şəkil və ya video siliriksə, silinəcək şəkil və ya video çöp qutusuna düşməyəcək ona görədə çox diqqətli olmaq lazımdır. Bir faylı silmişiksə və onu çöp qutusundan əvvəlki yerinə geri qaytarmaq istıyiriksə, çöp qutusuna daxil olub geri qaytarmaq istədiyimiz faylın üzərində mausun sağ düyməsini tıklayıb açılan pəncərəcikdə "RESTORE"-yə tıklamaq lazımdır. Əgər sildiyimiz faylı əvvəlki yerinə yox istədiyimiz yerə qaytarmaq istəyiriksə onda qaytarmaq istədiyimiz faylın üzərində mausun sağ düyməsini tıklayıb açılan pəcərəcikdə "CUT"-a tıklamaq sonra faylı hansı qovluga qaytarmaq istəyiriksə o qovluğun üzərində mausun sağ düyməsini tıklayıb "PASTE" etmək lazımdır.

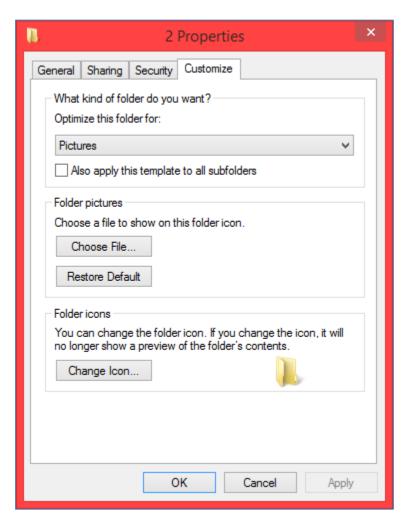
Qovluq Yaratmaq

Qovluq yaratmaq üçün qovluğu harda yaradacağıqsa orada mausun sağ düyməsini tıklayıb açılan pəncərəcikdə mausu "NEW" yazısının üzərinə aparib oradanda açılacaq pəncərəcikdə "FOLDER" yazısına tıklamaq lazımdır. Yaratdığımız qovluğa ad vermək üçün qovluğun üçərində mausun sağ düyməsini tiklayıb "RENAME"-yə tıklamaq lazımdır. Yaratdığımız qovluq

haqqında məlumat almaq üçün qovluğunüzərində mausun sağ düyməsinə tıklayıb "**PROPERTİES**"-ə tıklamaq lazımdır.Bu pəncərəcik açılacaqdır

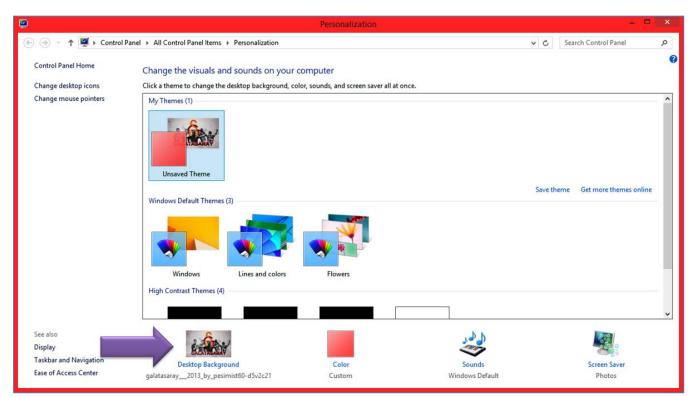
Burada "<u>GENERAL</u>" pəncərəsində Folder Type- Qovluğun tipi, Location-Yerləşdiyi Yer,Size-Ölçüsü, Size on disk-Yerləşdiyi diskdə tutduğu yer ("C" və ya "D" diski), Contained-Qovluğun içərisində olan faylların və qovluqların sayı, Created-Qovluğun yaradıldığı vaxt.Qovluğun işarəsini dəyişmək üçün qovluğun üzərində mausun sağ düyməsinə tıklayıb "PROPERTİES"-ə tıklayıb açılan pəncərəcikdən "<u>CUSTOMİZE</u>"-ni seçmək lazımdır.

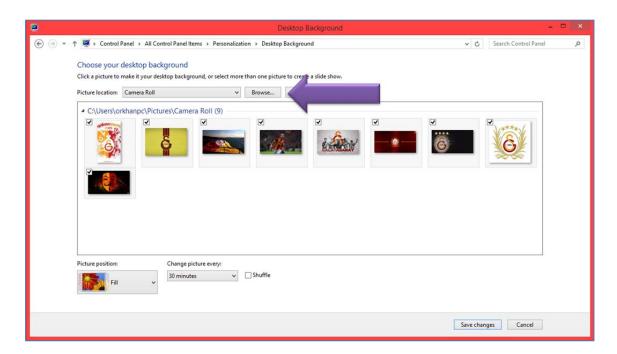
"CUSTOMİZE"-də "Change İcon..."-a tıklamaq lazımdır..İstədiyiniz işarəni seçib OK basın.

Ekrana şəkil yerləşdirmək və ya şəkilini dəyişmək

Əgər ekranınızda hər hansı bir şəkil yoxdursa və ya şəkil varsa dəyişdirmək istəyirsinizsə onda ekrana yerləşdirmək istədiyiniz şəkilin üzərində mausun sağ düyməsini tıklayıb açılan pəncərədə "Set As Destkop Background"-a seçin. Başqa üsul isə ekranda mausun sag düyməsinə tıklayıb açılan pəncərədə "PERSONALİZE"-ni secmek lazimdir. Bu səhifə açılacaqdır.

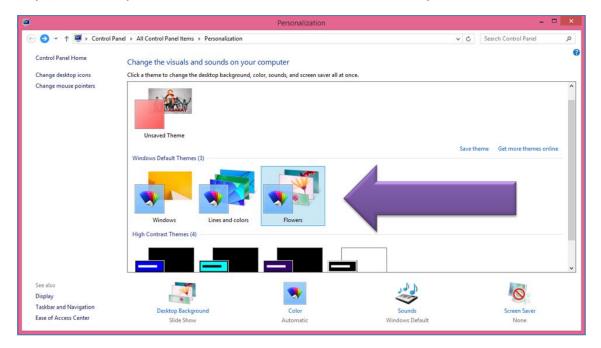
Açılan pəncərədə "Destkop Backround"-u seçirik

Sonra "Browse..."-ni seçib istədiyiniz şəkili yerləşdirə bilərsiniz.

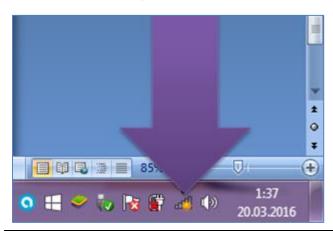
Windows 8.1

Əgər açılan pəncərələrin qıraqlarının rəngini yəni Windowsun tema rəngini dəyişmək istəyirsinizsə onda bu temalardan 1-ni seçin

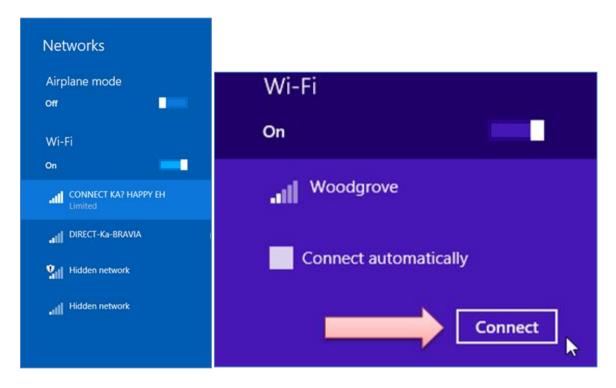

Wifi-a qoşulmaq

Wifi-a qoşulmaq üçün ekranda "<u>TASKBAR</u>" adlanan bölgədə set işarəsinə tıklamaq lazımdır.Şəkildə göstərilmiştir.

Windows 8.1

Açılan pəncərədə qoşulacağımız Wifini seçirik əgər şifrəlidirsə şifrəsini daxil edirik.

Əgər internetə Wifi ilə deyildə şəbəkə kabeli ilə qoşulacağıqsa, kabeli modem və kompüterə müvafiq olaraq yerləşdirmək lazımdır.

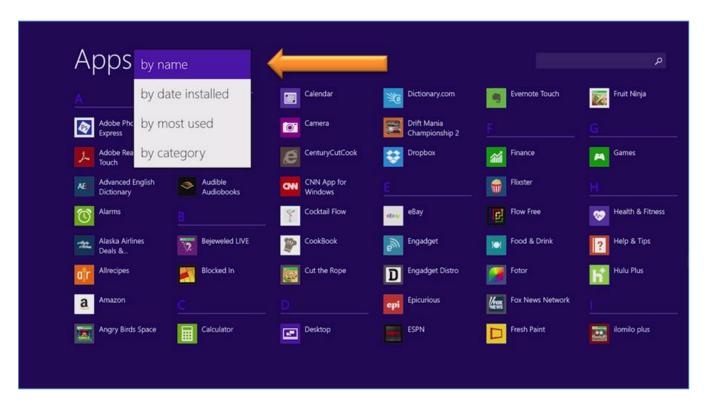
Windows 8.1

Başlanğıc Ekran(Start Screen)

Windows 7-dən fərqli olaraq Windows 8.1-də start menyususunun görünüşü çox fərqlidir. Start işarəsinə tıkladıqda <u>Start Screen</u> açılacaqdır.Daxil olduqda belə bir pəncərə açılacaqdır.

Start Screen-ninbirçox özəlliyi vardır. Məs: gündəlik hava haqqında məlumatı, valyuta məzənnəsini, xəbərləri, maraqlı məlumatları, gələ mailləri və.s buradan görə bilərik. Kompüterimizdə yüklənmiş proqramları görmək üçün aşağı doğru yönəlmiş oxa tıklamaq lazımdır.Bütün proqramları tək tək burada görə bilərik. Proqramların üzərində mausun sağ düyməsini tıkladıqda müəyyən əməliyyatlar etmək olur. Daxil olduqda qarşımıza bu pəncərə açılacaqdır.

Oxla işarələdiyimiz yerdən biz proqramları necə görmək istədiyimizi təyin edirik.

By name- Programları əlifba sırası ilə görürük

By date installed- Proqramın kompüterimizə yüklənmə tarixi ardıcıllığı ilə görürük

By most used- Programların ən çox işlənmə srası ilə görürük

By category- Bu bölmədə isə kateqoriyalar şəkilində görürük.Məsələn:oyunları bir yerdə, Office proqramlarını bir yerdə və.s.

Kompüterdə Axtarış (Search 🎤)

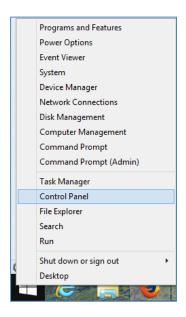
Windows 8.1'də ekran üzərindən mausu soldan sağa doğru bir sürüşdürmə hərəkəti edildiyi zaman qarşımıza axtarış menyusu çıxarılacaq.

Ancaq axtarış verdiyimiz sözün axtarılışının ardından verilən nəticələr biraz fərqlilik daşıyacaq. Windows 8.1-də axtarış menyusu BİNG tərəfindən təmin edilən müxtəlif mənbələrdən toplanmış zəngin nəticələr, oxuması asan, dərili toplu bir görünüşdə göstəriləcəkdir.Çevrim içi olmadığımızda ekranda sola doğru irəliləyrək yerli nəticələri görə biləcəyik.

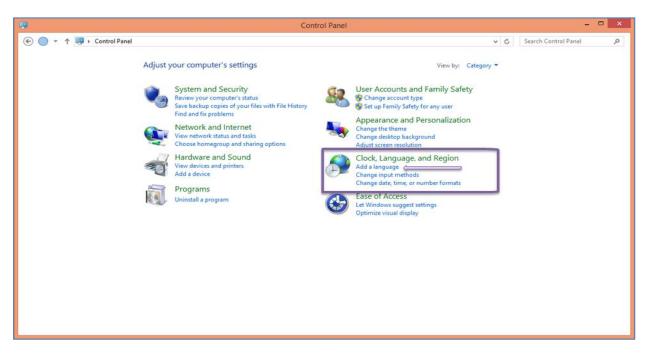

Kompüterin Ekran dilini dəyişmək

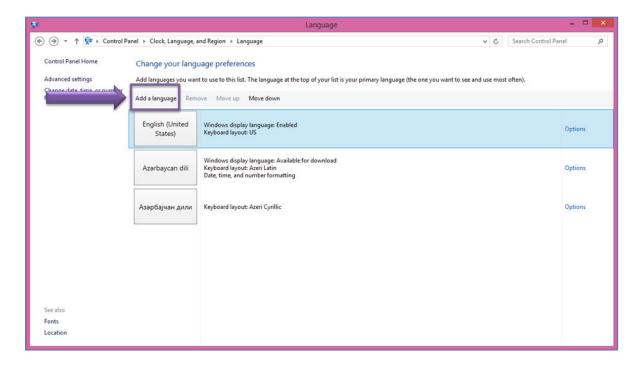
Kompüterimizi istədiyimiz dilə çevirmək üçün (məsələn: İngilis dilindən Türk dilinə) həmin dilin "<u>LANGUAGE PACK</u>"-nı yəni dil paketini yükləmək lazımdır.Bunun üçün Start bölməsindən "CONTOL PANEL"-ə İdarə Panelinə daxil olmaq lazımdır.Bunun üçün "<u>START</u>" işarəsinin üzərində mausun sağ düyməsini tıklayıb "<u>CONTROL PANEL</u>"-i seçmək lazımdır.

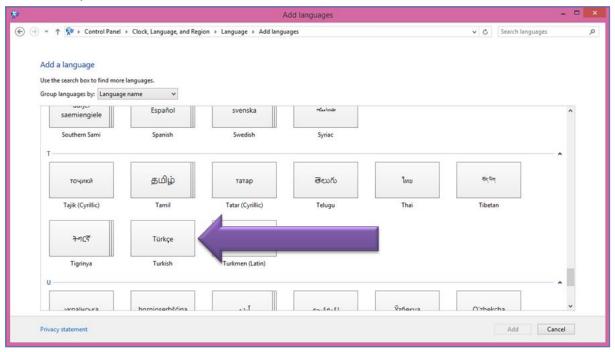
Açılan pəncərədə "<u>CLOCK LANGUAGE AND REGION</u>" bölməsindən "<u>ADD LANGUAGE</u>" seçmək lazımdır.

Clock Language and Region-u seçdikdən sonra açılan pəncərədə "<u>Add a Language</u>"-i seçmək lazımdır.

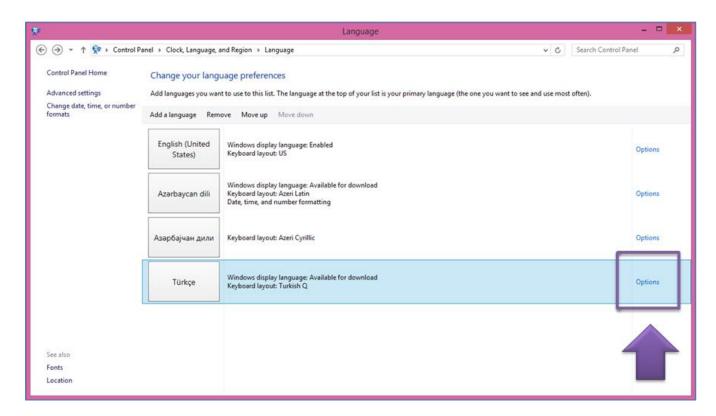

Qarşımıza bu pəncərə gələcəkdir.Buradan istədiyimiz dili seçib add etmək lazımdır.(Məs; Turk dili)

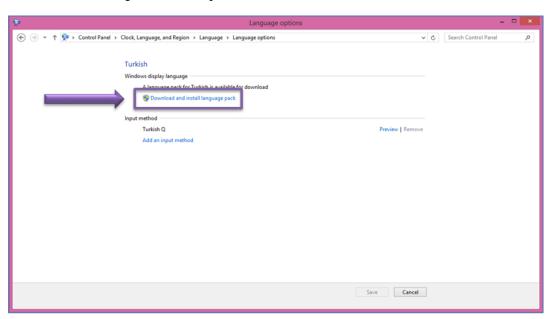

Sonraki mərhələdə isə əlavə etdiyimiz dilin qırağındakı "**OPTİONS**"-a tıklamaq lazımdır.

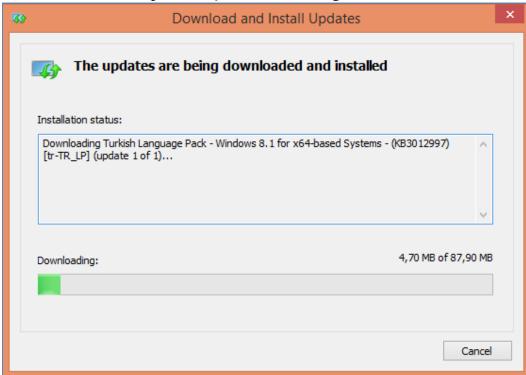
Windows 8.1

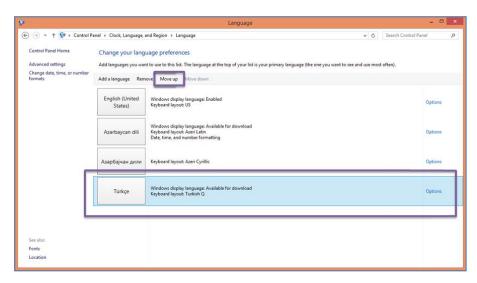
Daha sonra açılan pəncərədə"**Download and install language pack**" tıklamaq lazımdır ki dil paketimi zyüklənsin.

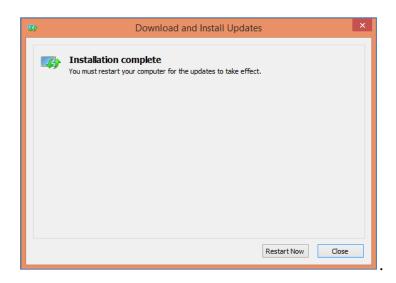
Tıkladıqdan sonra kiçik pəncərə gələcək və o pəncərədə "**YES**"-i seçmək lazımdır. Yükləmə prosesi şəkildəki kimi gedəcəkdir.

Yükləmə işləmi bitdikdən sonra yeni yüklədiyimiz dili seçib "MOVE UP" edib 1-ci sıraya qaldırırıq.

1-ci sıraya qaldırdıqdan sonra kompüterimizi "<u>RESTART</u>" edirik. Adətən dil paketi yüklənib bitdikdə belə bir səhifə açılacaqdır buradan "<u>RESTART NOW</u>" seçmək lazımdır. "RESTART NOW" etdikdən sonra kompüterimiz açılanda yenidən yuxarı şəkildəki səhifəyə gedib yüklədiyimiz dil paketini "<u>MOVE UP</u>" etmək lazımdır.

SHUT DOWN, SLEEP, RESTART, SING OUT

Əvvəlcə "SHUT DOWN, SLEEP, RESTART, SING OUT" nə olduğu haqda danışaq.

SHUT DOWN- kompüterimizi sondürmək üçün istifadə edirik.

<u>SLEEP</u>-kompüterimizi yuxuya göndərmək üçün istifadə edirik. Yəni kompüterimizin ekranı sönür ama kompüteri yandırarkən yenidən qaldığı yerdən işləməyə başlayır.

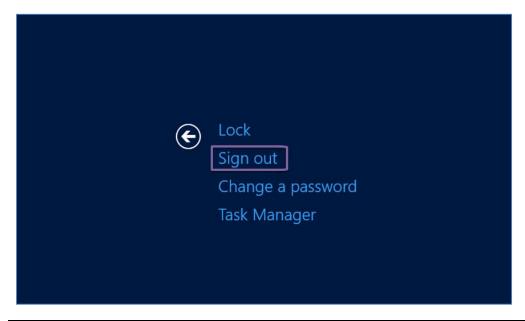
<u>RESTART</u>-kompüterimizi avtomatik olaraq özünü söndürüb yenidən yandırması üçün istifadə edirik.

Windows 8.1

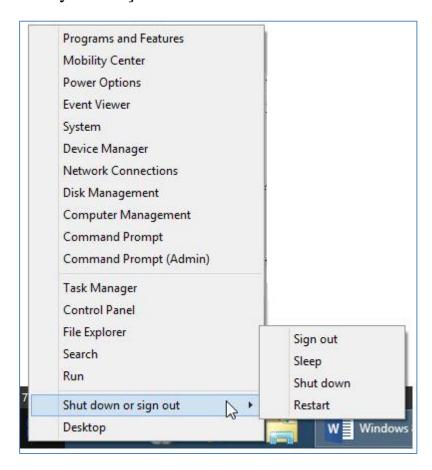
SİNG OUT- kompüterimizi söndürmədən yenidən başlaması üçün istifadə edirik. Məsələn: Oyun oynaryırıq və ya bir programda işləyirik və birdən kompüterimiz donub ekranda heçnə işləmir bu zaman hər kəsin ağlına gələn ilk fikir kompüterimiz notebookdusa batareyasını çıxarmaq, personal kompüterdisə cərəyandan ayırmaq ama hər iki fikir kompüterimizə ciddi şəkildə ziyan vura bilər.Bu fikirlərə əl atmamaq üçün **SİNG OUT** bizə çox köməklik edir. Kompüterimiz donub və ekranda heç bir əməliyyat yerinə yetirə bilmiriksə klaviaturamızda **CTRL+ALT+DEL** klavişlərini basmaq lazımdır.Ama diqqətli olun hər bir klavişi eyni zamanda basmaq lazımdır.

<u>CTRL+ALT+DEL</u> basdıqdan sonra qarşımıza belə bir pəncərə açılacaqdır.Açılan pəncərədən <u>SİNG OUT</u>-a tıklayın.

Əgər kompüterinizi "SHUT DOWN ,RESTART, SLEEP və ya SİNG OUT" etmək istəyirisinizsə "START" işarəsinin üzərində mausun sağ düyməsinə tıklayıb mausu "SHUT DOWN AND SING OUT"-a yaxınlaşdırıb, acılan pəncərəcikdə istədiyinizi seçməlisiniz.

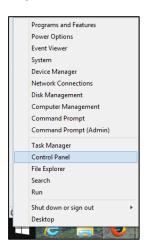

Kompüterə şifrə qoymaq

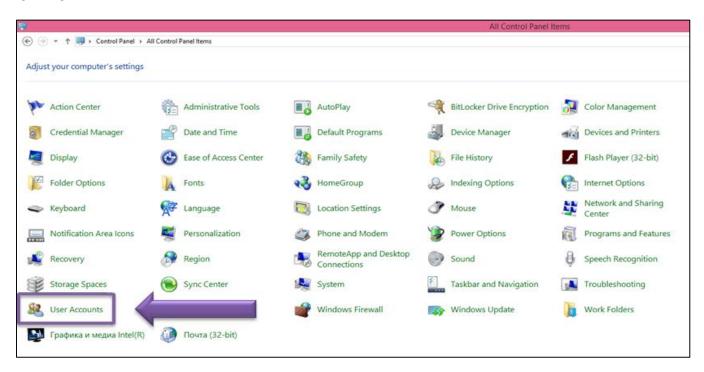
Kompüterə şifrə qoymaq bir çox şey üçün bizə kömək edir.Ama qoyduğumuz şifrəni unutmamaq lazımdır.Şifrə qoymaq üçün aşağdakı mərhələləri yerinə yetirmək lazımdır.

Windows 8.1

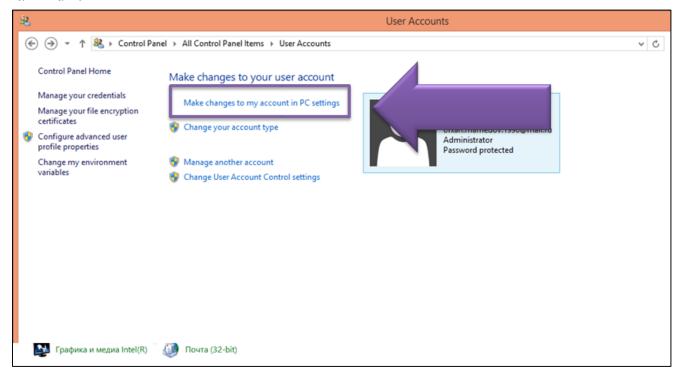
İlk öncə "<u>CONTROL PANEL</u>"-ə daxil oluruq. Daxil olmaq üçün "<u>START</u>" işarəsnin üzərində mausun sağ düyməsini tıklayıb açılan pəncərədə "<u>CONTROL PANEL</u>"-i seçmək lazımdır.

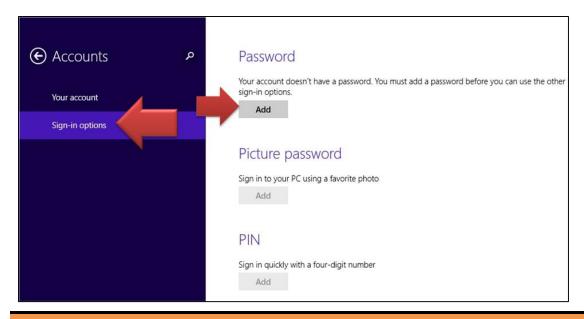
"CONTROL PANEL"-daxil olduqda açılan pəncərədə "USER ACCOUNTS" seçmək lazımdır

Açılan pəncərədə "Make changes to my account in PC settings"-ə daxil olmaq lazımdır.

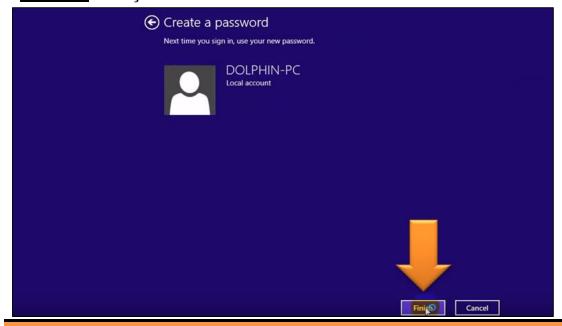
Daha sonra qarşılaşdığımız pəncərədə ilk öncə "Sing-in Options" bölməsinə keçməli, keçdikdən sonra isə "<u>PASSWORD</u>" yazısının altındakı "<u>ADD</u>"-i seçməliyik.

"<u>ADD</u>"-i seçdikdən sonra gələn pəncərədə "<u>NEW PASSWORD</u>" bölməsinə təyin etdiyiniz şifrəni, "<u>REENTER PASSWORD</u>" bölməsinə isə təyin etdiyimiz şifrəni yenidən yazırıq. Əgər təyin etdiyimiz şifrəni unutmuşuqsa, o şifrəni bizə xatırladacaq ip ucu "<u>PASSWORD HİNT</u>" bölməsinə daxil etməliyik.

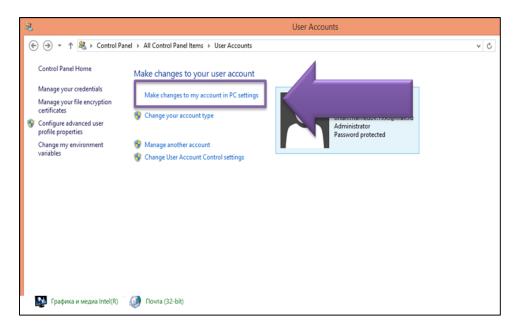
Hər bir bölməni doldurduqdan sonra "<u>NEXT</u>"-i seçib və sonra gələn pəncərədə "<u>FİNİSH</u>"-i seçirik.

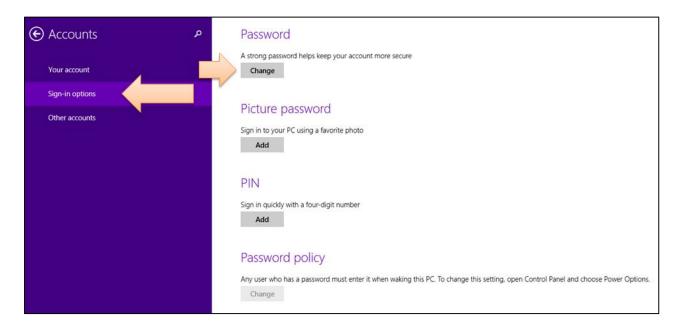
Bütün əməliyyatları yerinə yetirdikdən sonra kompüterimizi "<u>**RESTART**</u>" edirik. (Keçən dərsimizdə kompüteri "<u>**RESTART**</u>" etməyi öyrəndiniz).

Şifrəni Dəyişmək

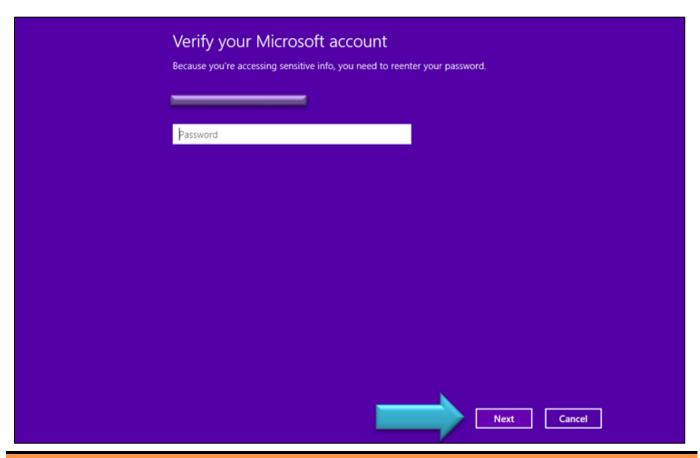
Kompüterinizin şifrəsini kimsə bilirsə və kiminsə bilməyini istəmirsinizsə mütləq şifrə dəyişilməlidir. Şifrəni dəyişmək üçün yenidən CONTROL PANEL-ə daxil olmaq oradan isə <u>USER ACCOUNT</u>-u seçmək lazımdır. Yenə "<u>Make changes to my account in PC setting</u>"-ə daxil olmaq lazımdır.

Daxil olduqdan sonra "<u>Sing-in options</u>" bölməsinə keçmək lazımdır. Keçdikdən sonra "<u>PASSWORD</u>" yazısının altında "<u>CHANGE</u>" yazısına tıklamaq lazımdır.Bu əməliyyatları unutmaq olmaz.Çunki bu əməliyyatları çox işlədirik.

"CHANGE"-i seçdikdən sonra açılan pəncərədə boş bölməyə hal-hazırda qoyduğunuz şifrəni daxil edib "NEXT"-ə tıklamaq lazımdır.

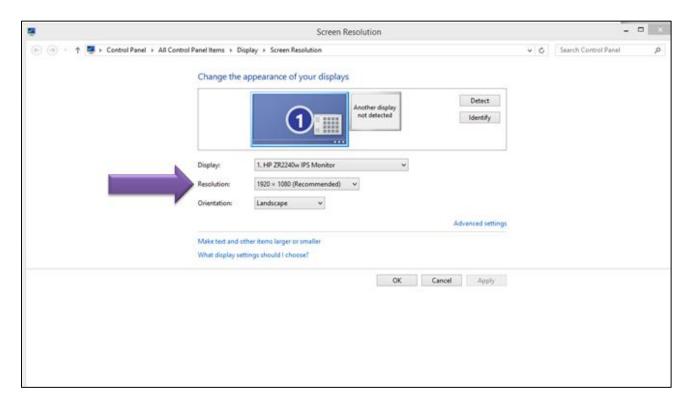
"<u>NEXT</u>"-i basdıqdan sonra açılan pəncərədə "<u>OLD PASSWORD</u>" bölməsinə hazırda olan şifrəni daxil edirik." <u>CREATE PASSWORD</u>" bölməsinə yeni təyin etdiyimiz şifrəni, "<u>REENTER PASSWORD</u>" bölməsinə isə təyin etdiyimiz şifrəni yenidən daxil edib "<u>NEXT</u>"-ə tıklayırıq.

Sonra açılan səhifədə "FİNİSH" edirik.

Ekranın ölçüsünü dəyişmək

Ekranın ölçüsünü dəyişmək üçün kompüterin ekranında mausun sağ düyməsinə tıklayıb "<u>SCREEN RESOLUTİON</u>" bölməsini seçirik. Açılan pəncərədə "<u>RESOLUTİON</u>" sözünün qarşısındakı bülmədə istədiyimiz ekran ölçüsünü seçirik.Ölçünü ekranınızın ölçüsünə uyğun seçmək lazımdır.

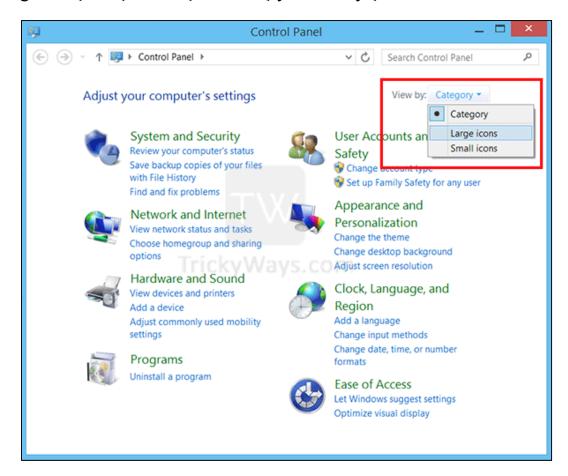
Burada"DİSPLAY" bölməsi kompüterə qoşulu olan monitorları göstərir.

"ORİENTATİON" bölməsində isə ekranın formasını müəyyən edirik.Məsələn:Portret və ya tam görünüş.

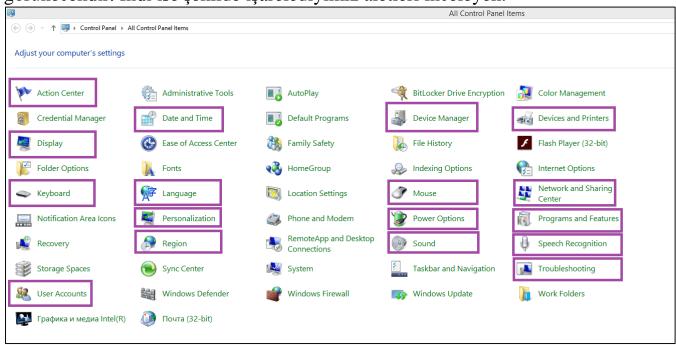
Control Panel (İdarə Paneli)

"Control Panel" İdarə Paneli deməkdir. Burada bizim kompüterimizi Normal işləməyini təmin edən alətlər vardır. Control Panel-də biz həminalət bölmələrində parametrləri konfiqurasiya edə bilirik.Məs: kompüterimizdə səs problemi varsa biz bu problemi control paneldən həll edə bilərik. Control Panel pəncərəsinin görünüşünü şəkildə işarələnmiş yerdən dəyişirik.

Burada <u>CATEGORY</u> seçərsək alətlət kateqoriyalar formasında görünəcəkdir, Məsələn, Printerlər və ya kompüterə daxil olmuş avadanlıqlar "<u>HARDWARE</u> <u>AND SOUND</u>" bölməsində görünür.

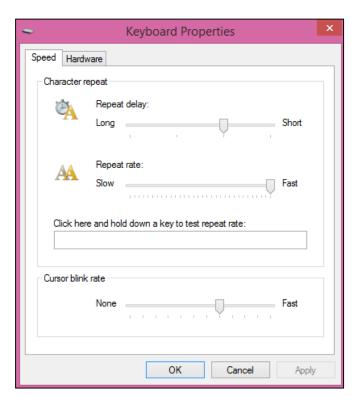
LARGE İCON seçərsək alətlər ayrı-ayrı və böyük işarələrlə görünəcəkdir. SMALL İCON seçsək bu zamanda alətlər ayrı-ayrı ama kiçik işarələrlə görünəcəkdir. İndi isə şəkildə işarələdiyimiz alətləri incələyək.

Action Center
Bu bölmədə bizə, kompüterimizdə hər hansı bir problem barədə və ya hansısa "UPTADE" və.s haqqında məlumat verilir.

Bu bölmədə biz ekran və görüntü ayarların edə bilərik. Ekranın ölçüsünü, formasını, işarələrin böyük və ya kiçik görünməyini konfiqurasiya edə bilərik.

Bu bölmədə biz klaviatura ayarlarını yerinə yetirə bilərik. Bu ayarları biraz incələyək. Keyboard bölməsini seçsək belə bir pəncərə açılacaqdır.Pəncərədə müxtəlif konfiqurasiyaları edəcəyimiz seçimlər gələcəkdir. Bu seçimləri araşdıraq.

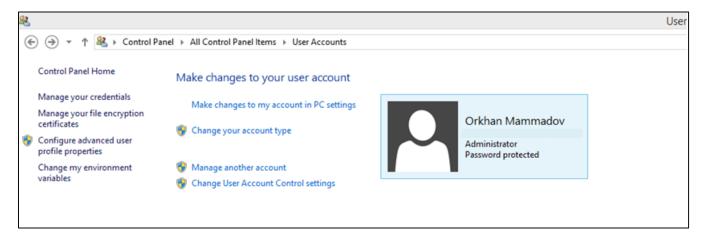

Speed bölməsində klaviaturamızın işləmə sürətini tənzimləyirik. "<u>Character repeat</u>" yazısının altında "<u>Repeat Delay</u>" seçimi ilə biz oxu LONG tərəfə çəkirik. O zaman biz hansısa bir mesaj və ya sənəd yazarkən, yazının hamsını birdən silmək üçün enterin yuxarısındakı <u>BACKSPACE</u> düyməsini basırıq və ya yazıda kursoru sağa və ya sola etmək istəyiriksə <u>LONG</u> etdiyimizə görə yazılar yavaşyavaş silinməyə başlanacaqvə ya kursor sağa və sola hərəkət etməyə gec başlayacaqdır. Əgər biz oxu <u>SHORT</u> tərəfə çəkərsək, o zaman sadaladığımız əməliyyatlar tez yerinə yetəcəkdir.

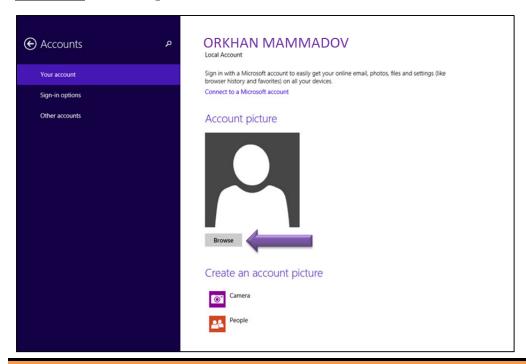
Repeat Rate bölməsində oxu <u>SLOW</u> tərəfə çəksək yazdığımız yazıları silmək üçün <u>BACKSPACE</u>-ni basarsaq gec silinəcək və ya kursoru sağa, sola etsək gec hərəkət edəcək. Əgər oxu <u>FAST</u> tərəfə çəkərsək yazdığımız yazıları silmək üçün <u>BACKSPACE</u>-ni basarsaq tez silinəcək və ya kursoru sağa, sola etsək tez hərəkət edəcək. "<u>CLİCK HERE AND HOLD...."</u> sözünün altındakı boş bölmədə etdiyimiz əməliyyatları yoxlaya bilərik. "<u>CURSOR BLİNK RATE</u>" ilə kursorun yanıb sönmətini ayarlaya bilərik. "<u>HARDWARE</u>" pəncərəsinə keçərək kompüterimizə qoşulu olan klaviaturanı görə bilərik.

Bu bölmədə biz öz kompüter **Account**-umuzu ayarlaya bilərik.

Bu dərsimizdədə öyrəndiyimiz kimi biz buradan kompüterimizə şifrə qoya və şifrəni dəyişə bilərik, Account tipini dəyişə bilərik. Məsələn kompüterimizdə yeni bir account yarada bilərik ona Administratorluq verə bilərik. Accountumuza şəkil yerləşdirə bilərik. Şəkil yerləşdirmək üçün "MAKE CHANGES TO MY ACCOUNT..." bölməsinə daxil oluruq. YOUR ACCOUNT pəncərəsində "BROWSE" sözünə tıklayırıq. İstədiyimiz şəkili seçirik və aşağıda CHOOSE İMAGE-ə basırıq.

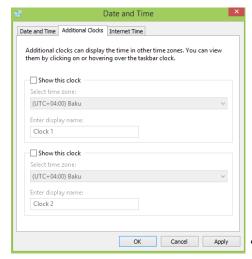

Bu bölmədə biz gün və vaxt ayarlarını edə bilərik.

"CHANGE DATE AND TİME" seçimi ilə biz gün və saat konfiqurasiyalarını edə bilərik. "CHANGE TİME ZONE..." seçimi ilə vaxt zonasını dəyişirik məsələn (BAKI və ya Turkiyə). "Notify me when the clock changes" sözünün qarşısına quş qoyarsaq vaxt avtomatik olaraq dəyişəcək. Əgər quş qoymasaq özümüz dəyişə bilərik.

"ADDITIONAL CLOCKS" pəncərəsi ilə biz başqa

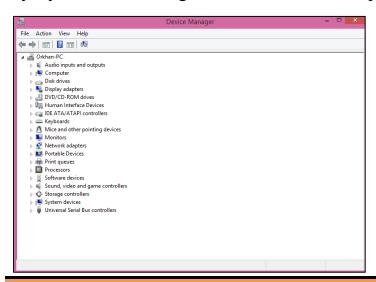
bir saat əlavə edə bilərik. "<u>İNTERNET TİME</u>" pəncərəsində isə kompüterimizin saat qəbulunu hansı vaxt serverindən əldə edəcəyini ayarlayırıq (məs: time.windows.com.).

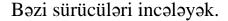
Buradan biz dil ayarlarlarımızı edə bilirik. Ötən dərsdəndə oyrəndiyimiz kimi buradan kompüterimizin dilini və ya yazı dilini dəyişə bilirik.

Buradan biz ekran şəkilimizi, pəncərələrin tema rəngini, ekranın SLİDESHOW ayarlaya bilərik. Oncəki dərsimizdə bu haqda danışmışdıq.

Buradan biz region ayarlarını edirik. Tarix göstəricilərinin hansı dildə olmağını, saatın, tarixin hansı formada görsənməsini konfiqurasiya edə bilərik.

Burada biz cihazlarımızın düzgün şəkildə işləməyini təşkil edən sürücülərin ayarlarını edə bilərik. Adındanda göründüyü kimi Cihaz Meneceri. Belə bir sual çıxırki bu cihazlar hansı cihazlardır? Cihazlara misal olaraq Maus, Klaviatura, Səs Gücləndiricilər, Monitor, Usb girişləri, İnternet adapteri, Disk daxil etdiyimiz yer, Batareya, Prosessor və.s. Həmin bu sürücülər cihazların göstərdikləri xidmətləri düzgün şəkildə yerinə yetirməyə yola göstərir. Adındanda göründüyü kimi sürücü rolunu oynayır. Device Manager bölməsinə daxil olduqda belə bir pəncərə ilə qarşılaşırıq.

Buradan biz kompüterimizə daxil olan və kompüterimizdən çixan səslərin sürüçülərini ayarlayırıq.

Buradan biz kompüterimizin bağlı olduğu sürücünü ayarlaya bilərik.

Buradan biz disk daxil etdiyimiz disk dikoxuyan cihazımızın süürücü ayarlarını edə bilərik.

Buradan biz ekran görüntüsünü təmin edən Qrafik adapterin sürücüsünü ayarlaya bilərik.

Buradan biz DVD və ya CD diskin disk-oxuyucusu tərəfindən hər birini ayrı ayrı oxumasını təmin edən sürücünü ayarlaya bilərik.

Buradan biz kompüterimizə qoşulu olan klaviatranın sürücüsünü ayarlaya bilərik.

Buradan biz kompüterimizə qoşulu olan maus və ya mausu əvəz edəcək başqa cihazların sürücülərini ayarlaya bilərik.

Buradan biz kompüterimizə qoşulu olan monitorun sürücüsünü ayarlaya bilərik.

Buradan biz kompüterimizin şəbəkəyə və internetəWIFI və ya Cabel ilə qoşulmaöını təmin edən sürücüləri ayarlaya bilərik.

Buradan biz daşına bilən cihazlarımızı kompüterə qoşulmasını təmin edən sürücüləri ayarlaya bilərik.Daşına bilən cihazlar hansılardır? Məsələn, mobil telefon, usb flash, fotoaparat, planşet, ipod və.s.

Buradan biz kompüterimizə qoşulu olan printer, skayner və.s cihazların sürücülərini ayarlaya bilərik.

Buradan biz kompüterimizin dügün işləməyini təmin edən kompüterimizin beyni olan prosessorun sürücüsünü ayarlaya bilərik.

Buradan biz kompüterimizin video görüntü və səsləndirməsini təmin edən sürücüləri ayarlaya bilərik.

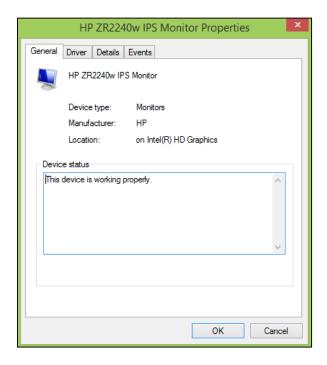
Buradan biz sistemimizin gözəl şəkildə işləməyini təmin edən və sismtemimizin qoşulu olduğu cihazların sürürcülərini ayarlaya bilərik.

Buradan isə biz kompüterimizə usb vasitəsilə qoşulacaq usb portların sürücülərini ayarlaya bilərik.

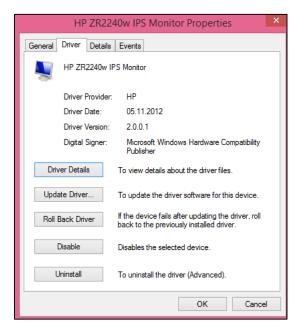
Control Panel davamı...

Sürücüləri necə ayarlayacağımızı daha ətraflı incələyək.Adətən sürücülərin əksəriyyəti eyni cür ayarlanır.Kompüteri ilk dəfə düzgün format etsək heç vaxt sürücüdə problem yaranmaz və onu ayarlamağa ehtiyyac olmaz.Məsələn Monitor sürücüsünü incələyək.

Monitor sürücüsünün üzərində mausun sol düyməsini 2 dəfə tıklaylrlq və altdan əlavə bölmə açılır.Bu bölmədə bizə sürücünün neçə dənə olduğu və adı görsənir.Açılan əlavə bölməyədə 2 dəfə tıklayırıq və belə bir pəncərə açılır.

"<u>General</u>" bölməsində Cihaz haqqında məlumatları görürük.Burada "<u>Device Type</u>" cihazın tipini (yəni cihazın nəyə xidmət etdiyini) bildirir. "<u>Manufacturer</u>" bölməsində istehsalçının adı yazılır. "<u>Location</u>" bölməsində isə yeri görsənir. "<u>Driver</u>" pəncərəsinə keçək.

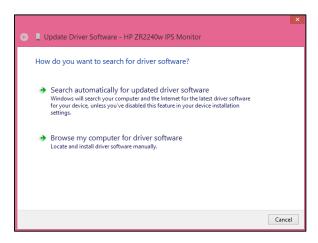

Bu pəncərədə seçimləri incələyək.

Driver Details

Buraya daxil olsaq sürücümüzün detallarını görə bilərik.

Buraya daxil olarsaq sürücümüzü güncəlləyə bilərik. Daxil olarkən belə bir pəncərə ilə qarşılaşacağıq.

Burada ilk bölməyə daxil olsaq sürücünü avtomatik olaraq internetdən yüklənəcək. Əgər 2ci bölməyə daxil olsaq sürücünü kompüterimizin daxilində axtarılacaq.

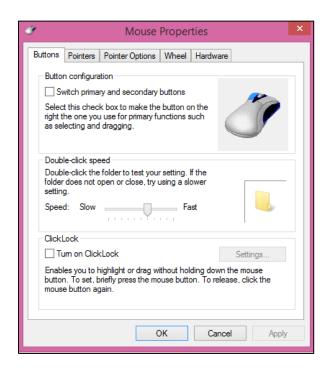
Buraya daxil olaraq, biz əgər yeni sürücü yükləmişiksə və sürücümüzü əvvəlki vəziyyətinə qaytarmaq istəyiriksə bu bölməyə daxil oluruq və açılan kiçik pəncərədə "YES" seçirik.

Bu bölməni seçsək, sürücünü deaktiv edirik.

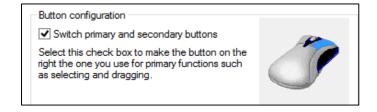
Bu bölməni seçərək sürücünü silirik.

"Details" pəncərəsində sürücü haqqında məlumat alırıq.

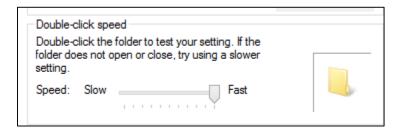
Control Panelde Mouse bölməsi ilə davam edək. Bu bölmədə biz mausumuzu düzgün şəkildə idarə etmək üçün ayarlar edə bilərik. Dava ətraflı incələyək. Mouse bölməsinə daxil olduqda bu pəncərə ilə qarşılaşacağıq.

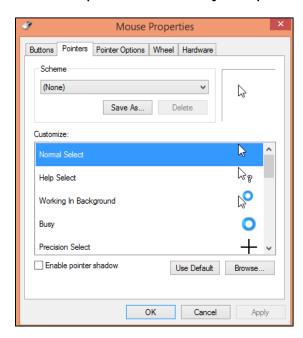
Buttons pəncərəsində ilk bölmədə Əgər biz "Switch primary and secondary..." sözünün qarşısına quş qoyarsaq o zaman hər hansı bir yerə daxil olmaq üçün mausun sağ düyməsinə yox sol düyməsinə tıklamaq lazımdır. Aşağıda göstərilmiştir

"<u>Double-click speed</u>" bölməsində hər hansı qovluğu açmaq üçün mausun sağ düyməsini 2 dəfə tıklamağın sürəti tənzimlənir. Əgər oxu "<u>FAST</u>" tərəfə çəksək mausu 2 dəfə tıklayanda qovluq daha sürətli açılacaq , əgər "<u>SLOW</u>" etsək gec açılacaqdır. <u>Aşağıda göstərilmiştir.</u>

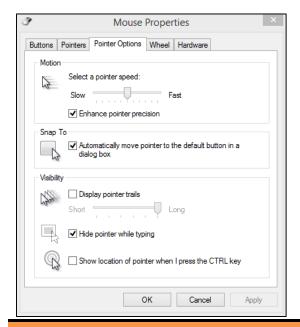

Pointers pəncərəsini araşdıraq.

Buradan biz mausumuzu hərəkət etdirərkən gördüyümüz oxun görünüşünü, ölçüsünü, rəngini, tipini dəyişə bilərik. Bunun üçün Scheme bölməsindən istədiyimiz növü qeyd edib, sonrada aşağıdakı ox görünüşlərindən istədiyimizi seçirik.

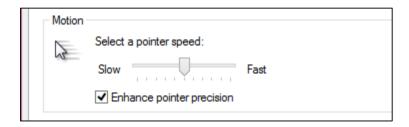
"Pointers Options" pəncərəsini incələyək.

Windows 8.1

Orxan Məmmədov

"Motion" bölməsinin altında "Select a pointer..." seçimi ilə biz oxun hərəkət etmə sürətini tənzimləyirik. Oxu "SLOW" tərəfə çəkərsək oxumuz cox yaşav hərəkət edəcək. Əgər oxu "FAST" tərəfə çəksək ox sürətlə hərəkət edəcək. Ən yaxşısı normada saxlamaqdır. Aşagıda şəkildə göstərilmişdir.

"Visibility" bölməsində görünmə dərəcəsini ayarlayrıq.

	Visibility		
	☐ Display pointer trails		
	Short Long		
		JBurada " <mark>Display pointer trai</mark>	<u>ls</u> " yazısınır
qarşısına quş qoyarsaq o zaman biz mausu sağa sola hərəkət etdirərkən oxur			
	arxasıyca kölgə kimi bir neçə oxda ha	ərəkət edəcəkdir.Quş qoyduqd	an sonra bu
	kölgənin qısa olmağı üçün oxu "SHO	RT", uzun olmağı üçün isə "LC	<mark>ONG</mark> " tərəfə
(çəkmək lazımdır.		

Burada boş xanaya quş qoyarsaq hər hansı bir yazı yazarkən oxun gizlənməsini təmin edə bilərik.

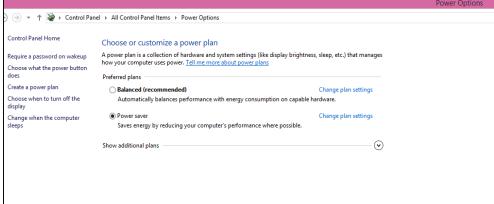
Buradakı boş xanaya quş qoysaq oxun ekranın hansı hissəsində olmağını tez görmək üçün <u>CTRL</u> klavişinə basıb görməyi təmin edə bilərik.

"HARDWARE" pəncərəsində kompüterimizə qoşulu olan maus haqqında məlumat alırıq.

Control Paneli incələməyə davam edirik..

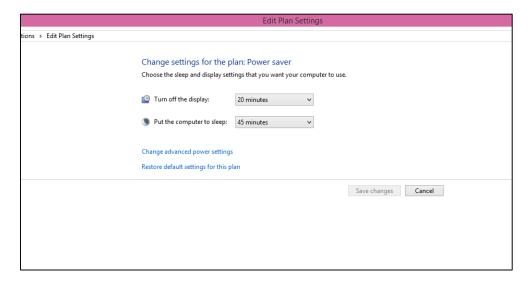

Bu bölmədə biz gücayarlarınıedəbilərik.Bu bölməniincələyək.

Power Optionsa daxil

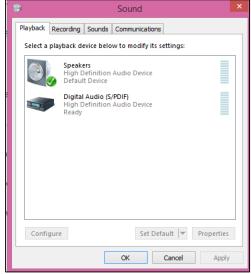
olduqda belə bir pəncərə açılacaqdır. Burada "<u>BALANCED</u>" seçimi balanslı güç xidmətidir. Yəni güç balansını avtomatik olaraq tənzimləyir. "<u>POWER SAVER</u>" seçimi isə kompüterimizin performansını mümkün qədər azaldaraq eneji qənaəti etməyə imkan verir. Hər hansını seçib qarşısındakı "<u>Change plan settings</u>"-ə tıklayırıq və qarşımıza belə bir pəncərə çıxır.

Burada "<u>Turn off the display</u>" bölməsi ilə, əgər kompüterimizi açıq vəziyyətdə qoysaq neçə dəqiqədən sonra ekranın qaralmasını ayarlaya bilərik."<u>Put the computer to sleep</u>" bölməsi ilə isə kompüterimizi açıq vəziyyətdə qoyduqda neçə

dəqiqədən sonra yuxu rejiminə keçməyini ayarlaya bilərik.(SLEEP yəni yuxu rejimini ötən dərsimizdə örgəndik).

Bu bölmədə biz kompüterimizin səs ayarlarını yernə yetiririk. Bölməyə daxil olarkən qarşımıza belə bir pəncərə çıxacaqdır.

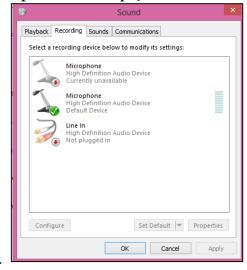

Playback pəncərəsində biz kompüterimizi HDMİ

kabel vasitəsilə projektora və televizora qoşmuşuqsa və ya səs gücləndiricidən

istifadə ediriksə onun ayarlarını buradan edə bilərik. Səs gücləndiriciərin sürücüləri düzgün konfiqurasiya edildikdən sonra bu ayarlara çoxda ehtiyyac qalmır.

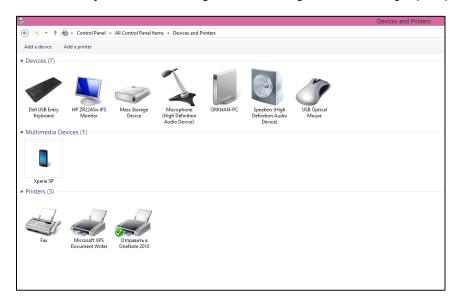
"Recording" pəncərəsində kompüterimizə qoşulan mikrofon və ya qulaqcıqların

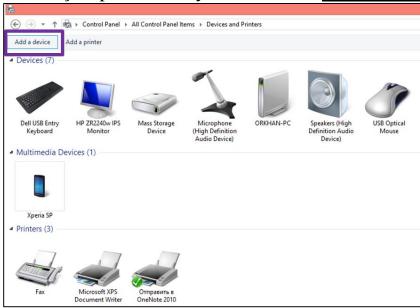
üzərindəki mikrofon ayarlanır.

Devices and Printers

Control Panelin bu bölməsində isə kompüterimizə qoşulu olan cihazları görə bilərik. Bu cihazlar hansılardır? Mobil telefon, Printer, Monitor, Klaviatura, Mikrofon, Xarici Yaddaş Qurğusu, Maus və.s kimi cihazlar. Bu bölməyə daxil olduqda belə bir pəncərə ilə qarşılaşırıq.

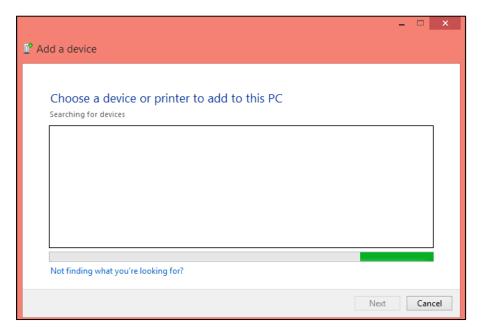

Məsələn yeni bir cihaz əlavə etmişik kompüterimizə və o cihaz pəncərədə görsənmir. Cihazı əlavə etmək üçün pəncərənin yuxarısındakı "Add a Devices"

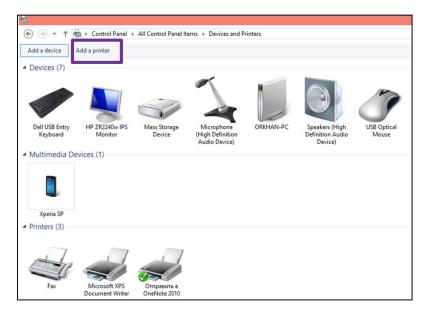
sözünə tıklamaq lazımdır.

Daxil olduqdan sonra qaşımıza belə bir pəncərə çıxır.

Yeni cihaz burada axtarılır. Tapıldıqdan sonra daxil etdiyimiz cihaz çıxır və Next edib əlavə edirik.

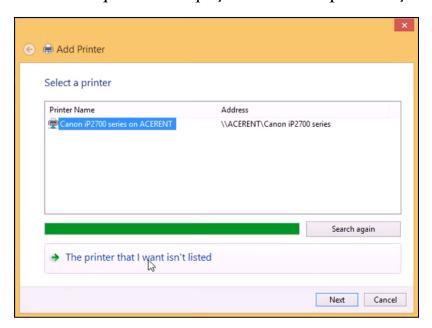
Kompüterimizə yeni printer əlavə etmişik və onu pəncərəyə daxil etmək üçün pəncərənin yuxarısındakı "Add e printer" yazısına tıklamalıyıq.

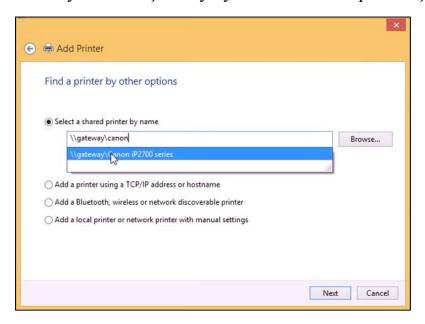
Windows 8.1

Orxan Məmmədov

Daxil olduqdan sonra qarşımız belə bir pəncərə çıxır.

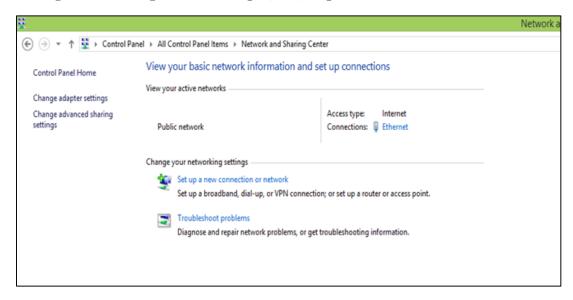

Burada daxil kompüterimizə qoşduğumuz printerlər tapılır. Tapıldıqdan sonra printeri seçib NEXT edirik. Daha sonra açılan pəncərədə printer harada paylaşılırsa orının yeri ilk boş xanaya yazılır və həmin printer çıxdıqdan sonra NEXT edirik.

Bu bölmədə biz internet və şəbəkə ayarlarımızı edirik. Daxil olduqda belə bir pəncərə ilə qarşılaşırıq.

Sol tərəfdə "Change adapter settings" yazısına daxil olsaq hal hazırda hansı şəbəkəyə bağlı olduğumuzu görərik. Ayarlarıda buradan edə bilərik.

Bu bölmə ilə kompüterimizdə olan proqramları silə, güncəllənə biləcək proqramları görə, windowsun bəzi xüsüsiyyətlərini buradan

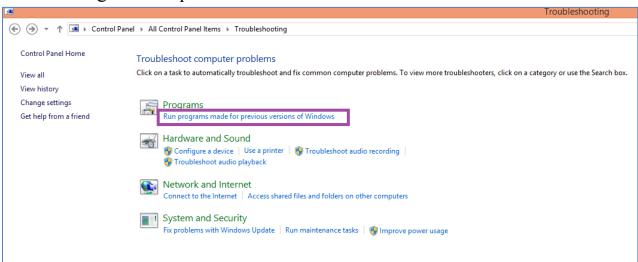
yükləyə bilərik. Gələcək dərsimizdə kompüterimizə proqrami necə yükləyib və necə siləməyi aydın şəkildə öyrənəcəyik.

Speech Recognition
Bu bölmədə biz biz nitq tanıma ayarlarımızı edə bilərik.

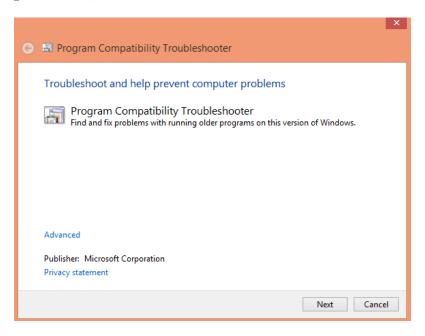
Bu bölmədə biz kompüterimizdə yaranan hər hansı bir problemi asanlıqla tapıb və onu həll edə bilərik. Daxil olduqda belə bir pəncərə açılır.

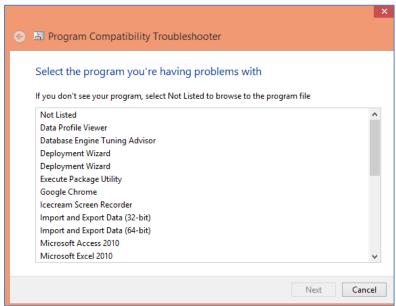
Problemi necə həll edəcəyimizi araşdıraq. Proqramlarımızda hər hansı bir problem olub olmadığına baxaq.

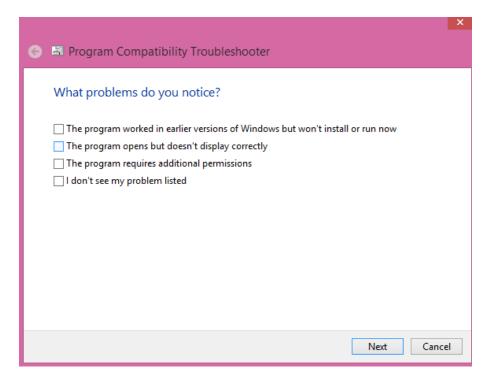
Yuxarıda şəkildə işarələdiyimiz yerə daxil oluruq. Daxil olduqdan sonra belə bir pəncərə açılır.

Burada "NEXT" sözünə tıklayırıq.Növbəti açılan səhifədə bizim proqramlarımızda olan problemlər tapılır.Hansı problemi düzəltməyi istəyiriksə onun üzərinə mausu tıklayıb "Next" edirik. Aşağıda şəkildə göstərilmiştir.

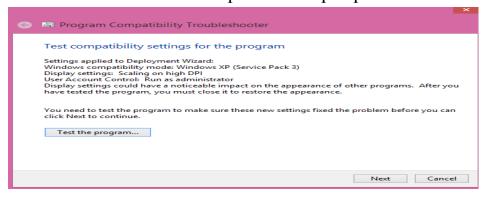

Daha sonra açılan səhifədə əgər "<u>Try recommended settings</u>"-ə daxil olsaq tövsiyyə olunan parametrlərə daxil olarıq. "<u>Troubleshoot program</u>"-a daxil olsaq problemi həll etməyə başlayacağıq. 2-ci yazıya daxil oluruq və belə bir pəncərə açılır. Açılan səhifədə bizə problemi nədə gördüyümüz soruşulur. Əgər səbəbi bilmirsinizsə "<u>I don't see my problem listed</u>"-in qarşısına quş qoyub "<u>NEXT</u>" edin.

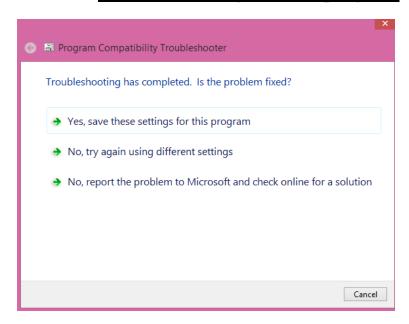

Daha sonra açılan pəncərədə daha öncə hansı Windows əməliyyat sistemində işlədiyi soruşulur, əgər bilmiriksə "I don't know"-nun qarşısına quş qoyub

"NEXT" edirik. Sonrakı pəncərədə programı bizdən test etməyimiz istənilir.

Burada "<u>Test the program..."</u> seçib proqramı test etdikdən sonra "NEXT" edirik. Next etdikdən sonrakı pəncərədə bizdən problemi həll etmək istəyimizi sual verir və bizdə "**Yes, these settings for this program**" seçirik.

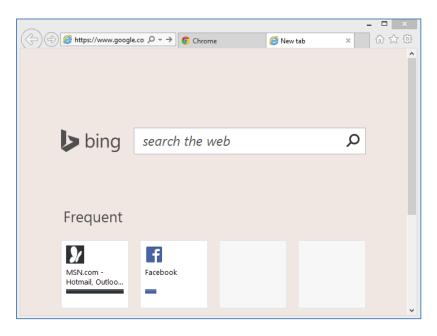
Seçdikdən sonra problem həll olunacaqdır.

Proqram yükləmək və silmək(Microsoft Office yükləmək)

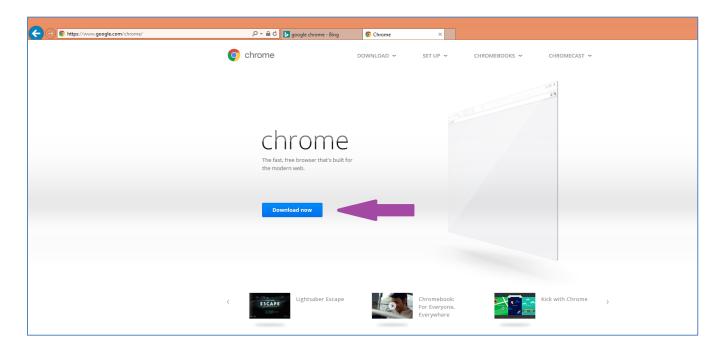
Proqramları kompüterimizə yükləməyin bir neçə yolu vardır.Çünki proqramı internetdən, adi diskdən və.s yükləyə bilərik.Bu dərsimizdə proqramı internetdən (Məs: Google Chrome) və diskdən (Məs: Microsoft Office) necə yükləməyi örgənəcəksiniz. 1-ci proqramı internetdən necə yükləməyi örgənək. Biz kompüterimizi sıfırdan işlətməyə başlayarkən internetə daxil olmaq üçün ilk öncə

kompüterimizdə <u>İnternet Explorer</u> olur. Ama artıq bu browserin istifadəçiləri azalmışdır hətta yox səviyyəsindədir.Ama yeni nəsil İnternet Explorer

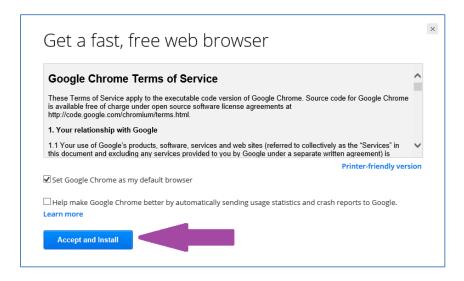
çox yaxşı səviyyədə işləyir.Biz " GOOGLE CHROME" yükləmək üçün İnternet Explorerə daxil olmalıyıq. Daxil olduqdan sonra yuxarıdakı boşluğa proqramı hansı saytdan yükləyəcəyiksə o sayt yazılır. Sayt yerinə www.google.com/chrome/ yazırıq və enteri basırıq.

Daxil olduqda belə bir pəncərə açılır.

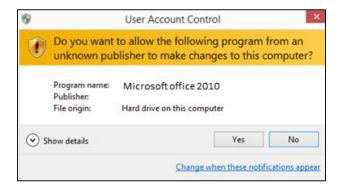

Pəncərəd "**DOWNLOAD NOW**" yazısına tıklayırıq və belə bir pəncərə açılır.

Buradan "<u>ACCEPT AND İNSTALL</u>"-a tıklayırıq. Basdıqdan sonra açılan kiçik pəncərədə "<u>YES</u>"-ə tıklayırıq və özü yüklənəcəkdir.Hər bir proqram belə asan yüklənməyədə bilər. Ama əsasən proqramlar internetdən belə yüklənir. İndi isə keçək diskdən proqram yükləməyə. Diski kompüterimizə daxil edirik və "<u>MY</u> <u>COMPUTER</u>"-ə daxil oluruq.1-ci dərsimizdə kompüterimizə daxil etdiyimiz diski harda görəcəyimizi öyrənmiştik. Diskin üzərinə 2 dəfə tıklayırıq açılan pəncərədə

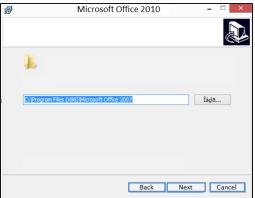
proqramın setup-nun (yəni proqramın bizim kompüterimizə yüklənməsini, qurulmasını təmin edən servis) üzərinə 2 dəfə tıklayıb daxil oluruq. Daxil olduqda belə bir pəncərəciklə qarşılaşırıq.

Burada "YES" tıklayırıq.Bundan sonra belə bir pəncərə açılacaqdır.

Buradanda "NEXT" basırıq.

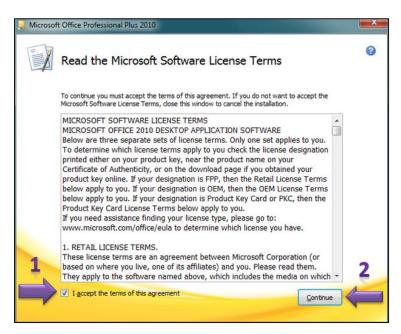

Bu səhifədə bizdən yüklədiyimiz proqramı təşkil edən qovluqları kompüterin hansı diskində saxlanacağı soruşulur. Yeri təyin

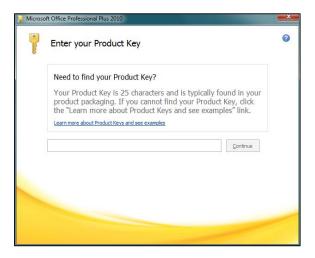
Windows 8.1

Orxan Məmmədov

etdikdən sonra "<u>NEXT</u>" basırıq. Daha sonra qarşılaşdığımız pəncərələrində hər birində "<u>NEXT</u>" edərək davam edirik. Adətən oyunlarda və bəzi proqramları yükləyərkən əsas iş "<u>NEXT</u>" etmək olur.Hər bir əməliyyatl yerinə yetirdikdən sonra yüklənməni gözləməkiyik.Yükləmə bitdikdən sonra belə bir pəncərə açılır. Bu pəncərədə şəkildə işarələnmiş yerə quş qoyub "<u>CONTUNİNE</u>"-ə basırıq.

Bundan sonra açılan pəncərəyə "PRODUCT KEY" lisenziya açarını daxil edirik.

Daha sonra açılan pəncərədə isə "INSTALL" bölməsinə tıklayırıq.

Windows 8.1

Orxan Məmmədov

İNSTALL etdikdən sonra yüklənmə gedəcək və axıra kimi gözləməliyik. Yük lənmə bitdikdən sonra kompüterimizi **Restart** edirik.

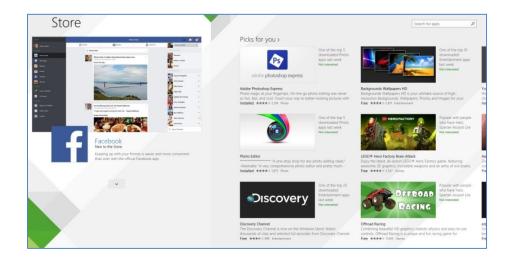
Windows Mağazası (Store)

Windowsun əvvəlki buraxılışlarında belə bir özəllik yox idi. Windows 8-lə birlikdə gələn bu özəllik bizə çox gözəl imkanlar yaradır. Bizə lazım olan proqramları, oyunları çox asanlıqla tapıb kompüterimizə yükləyə bilərik. Store-nin ən gözəl üstünlüklərindən biri isə proqramlar və oyunların çeşidinin çox olmağıdır. Store-də bu çeşidlər kateqoriyalar ilə sıralanmışdır. Store-də oyunlar və proqramları pulsuz, sınaq üçün (trial) və odənişli əldə edə bilərik. Ən əsası isə mobil telefonlarımızda işlətdiyimiz proqramları burada görmək mümkündür. İndi isə Store-yə daxil olub içərisini incələyək. Start işarəsinə tıkladıqda Start Screen açılacaqdır. Şəkildə oxla göstərilən Store-nin işarəsinə tıkladıqda Store açılacaqdır.

Daxil olarkən qaşımıza belə bir pəncərə açılacaqdır. İlk baxışda biraz qarışıq görsənsədə sonradan rahatlıqla istədiyimiz proqramları tapa biləcəik. Açılan pəncərədə proqramları və oyunları çevirmək üçün mausun joistikini aşağı doğru fırladaraq görə bilərik.

Store-də proqramları kateqoriyala rşəkilində görmək üçün səhifənin yuxarısındakı bölmələrdən "CATEGORİES" və ya səhifənin ən axırına getmək lazımdır. Kateqoriyalarl azəngin olan Store-də aşağıdakı çeşidlər vardır

Games - Oyunlar

Social - Sosial

Entertainment - Əyləncə

Photo - Şəkil

Music&Video – Musiqi, Video

Sports - İdman

Books & References – Kitab, Referanslar

News & Weather – Xəbərlər, Hava haqqında

Health & Fitness – Sağlamlıq, Fitnes

Food & Dining – Ərzaq, Yemək

Lifestyle – Həyat tərzi

Shopping - Bazarlıq

Travel - Səyahət

Finance - Maliyyə

Productivity- Məhsuldarlıq

Tools – Alətlər

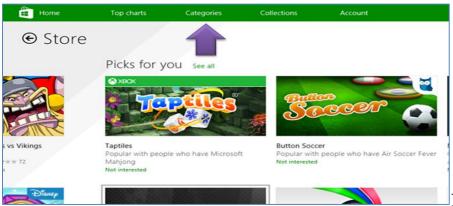
Security – Təhlükəsizlik

Business - Biznes

Education – Təhsil

Goverment – Hökümət

Şəkildə göstərilmiştir.

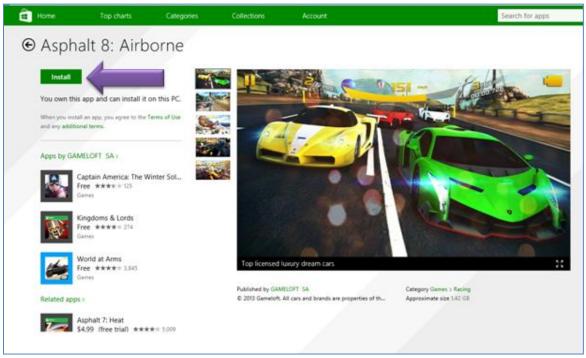

Kateqoriyaya daxil olmaq

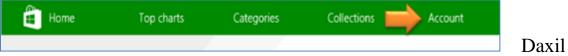

<u>Kateqoriyalar oxla göstərilmiştir</u>

Proqram və ya oyunları kompüterimizə necə yükləyəcəyimizi öyrənək. İlk öncə hansı proqramı yükləyəcəyimizə qərar verməliyik. Qərar verdikdən sonra həmin proqram üzərinə 1 dəfə tıklamaq lazımdır. Tıkladıqdan sonra qarşımıza proqramın malik olduğu pəncərə açılacaqdır.Pəncərədə bizə proqram haqqında məlumat, proqramın neçə nəfər tərəfindən yükləndiyi, yükləyəcəyimiz proqrama oxşar proqramlar, proqram və ya oyundan şəkillər görüləcəkdir. Yükləmək üçün şəkildə oxla göstərilən yerdə "İNSTALL" yazısına tıklamaq lazımdır. Yüklənmə biraz vaxt tələb edəcəkdir. Sona qədər gözləmək lazımdır. Əgər yükləyəcəyimiz proqram vəya oyun ödənişlidirsə odəniş etmədən yüklənmə olmayacaqdır. Ödəniş etmək üçün balansında müəyyən qədər məbləğ olan ödəniş kartından istifadə edə bilərik. Ödəniş səhifəsinə keçmək üçün "İNSTALL" yazısının yerinə məbləğ görsənəcək və o məbləğin üzərinə tıkladıqda ödəniş səhifəsinə keçid olacaqdır.

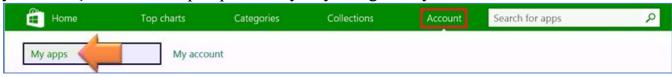

Kompüterimizə yüklənmiş olan proqramların hamısını bir yerdə görmək istəyiriksə o zaman əsas səhifədə yuxarıda yerləşən "<u>ACCOUNT</u>" bölməsinə daxil oluruq.

sonra açılan pəncərədə yuxarıda "My APPS" bölməsinə tıkladıqda kompüterimizə yüklənmiş olan hər bir proqramı və ya oyunu görəcəyik.

olduqdan

"My Apps"-ə daxil olduqda bütün yüklənmiş və yüklənməkdə olan proqramları görə bilərik.Bu pəncərənin aşağısında "<u>SELECT ALL"</u> tıklayarsaq bütün proqramları seçərik. "<u>View Details</u>" tıklayarsaq proqram haqqında məlumat almış olarıq.

•